

Tweeërlei bidders zijn er: zij, die hun eigen wil van God afdwingen, en zij, die Godes wil bijvallen. Deze laatsten zijn de wære bidders. ☩

DE SCHRIK

TUSSCHEN HET OOGENBLIK, WAAROP DE eerste mensch van zijn Schepper de macht ontving, om de aarde aan zich te onderwerpen en heerschappij te voeren over al het gedierte (Gen. 1 : 28.) en het oogenblik, waarop hem die macht weer ontnomen werd (Gen. 3 : 17—19.) doorleefde hij den schrik des Heeren. Zóó fel was die schrik, dat Adam zich verborgen had, omdat hij Gods stem in den hof gehoord had en vreesde (Gen. 3 : 10.) voor de gevolgen van zijn overtreding.

Hierin nu zien we pijnlijk juist geteekend, hoe de schrik, het eerste gevolg der eerste zonde van den eersten mensch, reeds onmiddellijk een diepe kloof sloeg tusschen den Schepper en Zijn schepsel. Doch dat niet alleen; de schrik is van dien rampdag af gebleven het bewijs der vernedering, waarin de mensch na zijn val uit de gemeenschap met den Almachtige moet voortleven, totdat door de herstelde gemeenschap met den hemelschen Vader Gods kinderen de vrees niet meer kennen, omdat de volmaakte liefde de vrees buiten drijft. (1 Joh. 4 : 18.) Die vernedering duurt, zoolang de wereld in haar uit de baan gerukten gang voortduurt; in haar is plaats gekomen voor den schrik, den bode der onberekenbaarheid, waaraan de afhankelijke mensch is onderworpen. In den hof van Eden kan voor den schrik geen plaats zijn geweest, zoolang de boom der kennis des goeds en des kwaads onaangetast bleef. Nauwelijks was de vrucht gegeten, of het paradijs werd gesloten met „een vlammig lemmer eens zwaards” (Gen. 3 : 24.) door Hem, „die sluit en niemand opent.” (Openb. 3 : 7.)

Van alle gewaarwordingen, die wij doorleven in ons onzeker bestaan, is de schrik in haar onmiddellijkheid en felheid de moeilijkst beschrijfbare. Ieder, wiens weg plotseling gekruist werd door de bliksemsnelle lijn van wat velen het noodlot en wij Gods voorzienigheid noemen, zal het u getuigen: „ik kan dat oogenblik niet beschrijven,” en zelf bewaart hij slechts de herinnering aan een moment, waarop alle functies van hoofd en hart en hand schenen uitgeschakeld.

Het gebaar der afwering, op onze plaat door den Franschen schilder Greuze zoo goed getroffen, symboliseert tegelijk de erkenning, dat men ongewapend is, en dat men, intuïtief, allereerst verdedigen wil de plek, waar de oorzaak van den schrik het eerst werd waargenomen.

Onvergelijkelijk juist geeft de Heilige Schrift het karakter van den schrik weer in Deuter. 28 : 66, waar Mozes de Israëlieten moet wijzen op de gevolgen van het feit, dat zij den Heere niet gediend hebben met vroolijkheid en goedheid des harten: „Uw leven zal tegenover u hangen, en gij zult dag en nacht schrikken en gij zult uws levens niet zeker zijn.” ☩

Ons leven niet zeker! Kan het voor een tijdperk, waarin het verkeer op den openbaren weg den schrik als een dagelijksch gezelschap ons opdringt, duidelijker ge-

zegt zijn? Hoeveel meer aanleiding tot schrik geeft onze gejaagde, voortjagende samenleving dan bijv. vijftig jaren geleden! En dat niet alleen buitenshuis, maar ook binnenshuis. Toch is de zoo doorleefde schrik niet zonder doel: wij zullen er meestal de les der onzekerheid uit overhouden, die op haar beurt heenwijst naar het zich bezinnen op de onzekerheid van het leven, naar die allesbeslissende ééne schrede, die er is tusschen ons en den dood. In dat oogenblik kunnen de vloek van den schrik en de zegen der genade samenvallen, zoo God dat wil dienstbaar maken aan het eeuwig behoud. ☩

Altijd weer is de schrik bode van de onrust, waarin de wereld gevallen is, sedert de mensch uit de rust van Gods gemeenschap viel, en waarin hij blijven zal, zoolang zijn hart onrustig in hem is. In het hart, waar de uitgangen des levens zijn, slaat de schrik zijn ontsteltenis het eerst en het diepst; naarmate in ons hart de rust in God zich gelegd heeft, zullen wij tegenover en na den schrik bewijs geven van de rust, die een levend geloof ook den schrik doet zien als een der vele wenken des hemels.

Frederik van Eeden heeft het in zijn „Lied van schijn en wezen” zoo kenmerkend gezegd: „Vrees is 't gebit des Doods, schrik zijn z'n klauwen;” maar dan opent hij tevens een hooger perspectief: „De zwakken drijft hij door een groot benaauwen tot verder leven, zooals een felle herdershond de moede, verschrikte schapen drijft ter veilge rust.”

Zie, hierin is iets weerspiegeld, misschien onbewust, van de ontferming, welke God ook in het doorleven van den schrik wil leggen. Want die „felle herdershond” is in dienst van den herder. En de goede Herder, die Zijn leven stelt voor Zijn schapen, is de Zoon des Vaders, gegeven door een liefde, die alle kennis te boven gaat, „opdat een iegelijk, die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe.”

Op den weg naar het eeuwig hemellevens staat men onder de hoede van dien Herder. Hij zegt tot de Zijnen: „Vreest geen der dingen, die gij lijden zult.” Hij belooft ook een veiligen overtocht door de vallei van de schaduwen des doods, van dien dood, die de koning der „verschrikking” genoemd wordt, de laatste vijand, maar die teniet gedaan wordt. Hij stelt u zelfs in veiligheid voor den dag des oordeels, waarin de schrik zijn laatste, maar ook zijn machtigste openbaring ontvangt. Jezus Christus redt ook van den toekomenden toorn. Hij heeft gezegd: „Wie Mijn Woord hoort en gelooft Hem, die Mij gezonden heeft, die heeft het eeuwige leven, en komt niet in het oordeel, maar is uit den dood overgegaan in het leven.” En wie met Hem verbonden is, heeft vrijmoedigheid in den dag des oordeels.

Maar vreeselijk is het, niet verzoend te zijn met God. Paulus zegt van dezulken, dat hij ze bewegen wilde tot Christus te gaan, „wetende den schrik des Heeren.”

Gode zij dank: tegen den schrik balt men de vuist niet; kan men slechts de handen ten hemel heffen. En dat kan het gebaar zijn, dat u er toe leidt, ze straks te vouwen. ☩

„Hij, die op Gods bescherming wacht,
„Wordt door den hoogsten Koning
„Beveiligd in den duistren nacht,
„Beschaduwd in Gods woning.”

v. d. M.

Naar een schilderij van Greuze in het Louvre te Parijs

De schrik